

Смокова А.О.,

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Скоробогач А.Р.,

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Науковий керівник:

Яцкевич І.В.,

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри менеджменту і маркетингу,

Одеська державна академія будівництва та архітектури

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИМИ СТОРОНАМИ ПРОЄКТІВ

До побудови стійкого механізму управління зацікавлених сторін проєктів слід віднести оптимальне визначення сукупності ресурсів учасників-партнерів для досягнення загальної мети [1; 2]. При цьому, організаційний процес складається з вимог до взаємодії між ними та до здійснення спільної діяльності. Тобто це:

- умови, правила, організаційно-правові нормативи та стандарти, які визначають і регулюють взаємодію учасників-партнерів;
- обов'язки, права та відповідальність кожного учасника-партнера та організацію процесу їхньої діяльності;
- розподіл робіт, ресурсів (матеріальних, фінансових, інтелектуальних, організаційних, технологічних тощо).

Основним завданням механізму управління проєктом є формування та посилення організаційного потенціалу учасників-партнерів, забезпечення впливу на фактори виробництва для досягнення поставлених цілей.

Слід зазначити, що проєкти — невід'ємна частина реального життя будь-якому підприємстві [1...3]. У кожного підприємства є своя стратегія розвитку і передбачені нею цілі, які і формуються в окремі проєкти. Зазначені проєкти відрізняються від повсякденних дій на підприємстві.

По-перше, тим, що у кожного проєкту є своя унікальна мета і часові обмеження на її досягнення. У повсякденних діях мета повторюється, дедлайни

також. По-друге, проєкт має властивість завершуватися, досягнувши заданої мети. Повсякденні ж дії мають нескінченний характер і їх мета — підтримка нормального руху підприємницької діяльності.

Управління зацікавленими сторонами складається з:

– визначення зацікавлених сторін – процес виявлення груп, людей або організацій, на яких може впливати результат проєкту, або які можуть здійснювати певний вплив на результат проєкту;

– планування управління зацікавленими сторонами – процес розробки відповідних стратегій управління для ефективного залучення зацікавлених сторін протягом всього життєвого циклу проєкту, заснованого на аналізі їх потреб, інтересів та потенціальної взаємодії на результат проєкту;

– управління зацікавленими сторонами проєкту – процес комунікацій та роботи з зацікавленими сторонами з ціллю відповідності їх потребам/очікуванням, реагування на проблеми по мірі їх виникнення;

– контроль зацікавлених сторін – процес моніторингу всіх взаємовідносин зацікавлених сторін проєкту та коректування стратегій та планів для залучення зацікавлених сторін.

Процес управління зацікавленими сторонами проєкту повинен включати в себе наступні складові:

– завдання, принципи та цілі управління;

– соціальна відповідальність перед учасниками-партнерами, працівниками, споживачами, суспільством та органами виконавчої влади;

– система взаєморозрахунків між зацікавленими сторонами (з визначенням трансфертної ціни);

– система оцінки ефективності реалізації проєкту.

Відповідно, управління проєктами - це конкретна діяльність, мета якої — реалізувати всі поставлені проєктом завдання. Для цього прикладається максимальна кількість зусиль, знань, досвіду, методик та інструментарію.

Під час виконання даного процесу створюється план управління зацікавленими сторонами, який містить в собі детальні плани того, як може виконуватися результативне управління зацікавленими сторонами.

По мірі розвитку проєкту склад зацікавлених сторін і необхідний рівень їх залучення можуть змінюватися, тому планування управління зацікавленими сторонами являється ітеративним процесом, до якого регулярно звертається керівник проєкту.

Поточний рівень залучення всіх зацікавлених сторін необхідно порівнювати з запланованим рівнем, який необхідний для успішного завершення проєкту. Рівень залучення зацікавлених сторін протягом життєвого циклу проєкту критично важливий для успіху проєкту.

Варто зазначити, що зацікавлені сторони можуть чинити найбільший вплив на проєкт на початкових стадіях, але по мірі розвитку проєкту можливість впливу поступово знижується. Керівник проєкту відповідає за залучення і управління різними зацікавленими сторонами в рамках проєкту, за необхідності він може звертатися за допомогою до спонсора проєкту. Активне управління залученням зацікавлених сторін знижує ризик недосягнення проєктом своїх цілей і задач.

Список використаних джерел:

1. Становська І.І., Кошуляк С. В. Управління зацікавленими сторонами проєктів будівництва при виникненні невизначеності протидії. ВІСНИК НТУ "ХП" № 45 (1321). С. 125 - 133.
2. Керівництво з управління інноваційними проєктами і програмами організацій: Монографія. Переклад на українську мову під редакцією проф. Ярошенка Ф.О. К.: Новий друк, 2010. 160 с.
3. Гусєва Ю.Ю., О.С. Мартиненко, І.М. Кадикова, І.В. Чумаченко Метрики процесів управління та контролю вимог у проєктах. Радіоелектроніка, інформатика, управління. 2017. №4. С. 21-40.